Publicat pe (https://www.bnm.md)

31.03.2022

Evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova în anul 2021, date trimestriale provizorii (comunicat de presă)

Conform datelor preliminare, în anul 2021, deficitul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova s-a majorat substanțial comparativ cu cel înregistrat în anul 2020, atât ca valoare absolută, cât și relativ la PIB. Deficitul a constituit 1 590,13 mil. USD (din care în trimestrul IV 2021 - 336,31 mil. USD), în creștere cu 78,2 la sută (în trimestrul IV 2021 creșterea fiind de 5,9 la sută). Raportat la PIB, contul curent a constituit -11,6 la sută (-3,9 p.p. față de anul 2020). Această dinamică a fost determinată de sporirea considerabilă a deficitului comerțului exterior cu bunuri și de scăderea excedentului veniturilor primare, în timp ce balanțele veniturilor secundare și a serviciilor s-au îmbunătățit.

Deficitul *comerţului cu bunuri* înregistrat în balanța de plăți s-a majorat pe parcursul anului 2021 cu 35,4 la sută și a constituit 4 190,35 mil. USD (din care în trimestrul IV 2021 – 1 102,15 mil. USD), majorându-se cu 35,4 la sută ca urmare a creșterii mai accentuate (+1 713,92 mil. USD) a importurilor de bunuri (6 752,60 mil. USD) decât a exporturilor (2 562,25 mil. USD), care au crescut cu 617,83 mil. USD față de anul 2020.

În anul 2021, toate regiunile au contribuit la majorarea *exportului de bunuri*, cele mai semnificative creșteri fiind către alte țări (+73,4 la sută ori +269,84 mil. USD), UE-27 (+21,7 la sută sau 248,33 mil. USD), dar și către țările CSI (+23,4 la sută sau 88,2 mil. USD). Din punctul de vedere al structurii exporturilor pe categorii de bunuri, majorarea a fost determinată de categoria "produse agroalimentare", al căror export a crescut cu 32,0 la sută față de anul 2020, în special, pe seama majorării exporturilor de produse ale regnului vegetal (grâu și meslin, porumb, semințe de rapiță etc.).

La majorarea *importurilor de bunuri*, în anul 2021, au contribuit, în special, importurile din țările UE-27, care s-au majorat cu 30,6 la sută (+813,09 mil. USD), dar și cele din țările CSI (+41,8 la sută) și alte țări (+31,4 la sută). Din punctul de vedere al structurii importurilor pe categorii de bunuri, majorarea a fost determinată de categoria "produse minerale", al căror import a sporit cu 78,7 la sută comparativ cu anul 2020, pe seama majorării prețurilor produselor petroliere.

Excedentul comerțului exterior cu *servicii* a crescut cu 19,7 la sută față de anul 2020 și a constituit 457,54 mil. USD (din care 107,03 mil. USD – în trimestrul IV 2021). Evoluția comerțului exterior cu servicii a fost influențată atât de majorarea exporturilor (1 634,55 mil. USD) cu 27,9 la sută, cât și a importurilor (1 177,01 mil. USD) cu 31,5 la sută. Majorarea *exporturilor* a fost determinată de creșterile la serviciile de călătorii (+32,2 la sută față de 2020), serviciile de informatică (+35,5 la sută) și cele de transport (+32,2 la sută). În cazul *importurilor*, majorarea a fost determinată de serviciile de transport (+38,5 la sută) și serviciile de călătorii (+34,4 la sută).

Excedentul *veniturilor primare* a scăzut cu 3,5 la sută față de anul 2020, până la 376,85 mil. USD (din care 144,57 mil. USD în trimestrul IV 2021) sau 2,8 la sută raportat la PIB. Această diminuare a fost determinată de majorarea în măsură mai mică a intrărilor de venituri primare (până la 885,08 mil. USD) decât a ieșirilor (în

sumă de 508,23 mil. USD). Astfel, în cadrul intrărilor de venituri primare, remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 5,4 la sută (până la 863,80 mil. USD), în timp ce intrările sub formă de venituri din investiții obținute de rezidenți s-au diminuat cu 53,2 la sută, totalizând 17,78 mil. USD. În cadrul ieșirilor, s-au majorat cu 8,2 la sută veniturile din investiții ce revin nerezidenților. De menționat că în trimestrul IV 2021, excedentul veniturilor primare s-a majorat semnificativ (de 2,6 ori comparativ cu trimestrul IV 2020) ca urmare a scăderii de 10,7 ori a profiturilor reinvestite din cadrul veniturilor din investiții ce revin nerezidenților (până la 6,43 mil. USD, față de 68,55 mil. USD în trimestrul IV 2020).

Veniturile secundare au înregistrat o creștere a excedentului cu 23,6 la sută față de anul 2020, până la 1 765,83 mil. USD (din care 514,24 mil. USD – în trimestrul IV 2021). Transferurile personale primite din exterior de rezidenții moldoveni s-au majorat cu 15,5 la sută și au totalizat 1 220,83 mil. USD. Valoarea asistenței tehnice, ajutorului umanitar și a granturilor primite în cadrul cooperării internaționale de toate sectoarele instituționale a crescut cu 93,3 la sută comparativ cu anul 2020 și a constituit 349,02 mil. USD.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2021 s-au majorat cu 12,0 la sută comparativ cu anul 2020 și au constituit 2 028,12 mil. USD (din care în trimestrul IV 2021 – 525,70 mil. USD), ceea ce reprezintă 14,8 la sută relativ la PIB. Majorarea intrărilor de remiteri a fost determinată de creșterea intrărilor din țările UE-27 și alte țări (+23,2 la sută și +10,0 la sută, respectiv). În același timp, remiterile din țările CSI s-au diminuat (cu 13,8 la sută față de anul 2020). Plățile de remiteri către nerezidenți (debit) au constituit 427,72 mil. USD, în creștere cu 30,3 la sută.

Contul de capital a consemnat un deficit de 50,96 mil. USD (din care 9,31 mil. USD – în trimestrul IV 2021), care s-a redus cu 22,4 la sută față de anul 2020. Soldul contului de capital a fost determinat de intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale care au constituit 24,70 mil. USD (în creștere de 2,1 ori comparativ cu anul 2020), în timp ce ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat au scăzut cu 2,0 la sută și au totalizat 75,68 mil. USD.

Suma **soldurilor contului curent şi contului de capital** denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanţare externă a constituit 1 641,09 mil. USD, ceea ce reprezintă -12,0 la sută în raport cu PIB.

În anul 2021, **contul financiar** s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 602,58 mil. USD (în trimestrul IV 2021 – 301,44 mil. USD), ca urmare a majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 1 147,14 mil. USD generate de tranzacţiile efective, precum și a scăderii nete a activelor financiare externe ale rezidenților cu 455,44 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, datorită angajamentelor sub formă de *credite comerciale și avansuri,* în valoare de 360,53 mil. USD, primite de la partenerii comerciali nerezidenți, a tragerilor nete de 301,20 mil. USD înregistrate la *împrumuturile* externe (trageri – 826,96 mil. USD, rambursări – 525,76 mil. USD). Administrația publică a contractat în anul 2021 împrumuturi externe noi în valoare de 378,82 mil. USD, de la următorii creditori: Fondul Monetar Internațional – 79,79 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 76,45 mil. USD, Banca Europeană de Investiții – 61,73 mil. USD, Comisia Europeană – 57,69 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 44,39 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 41,33 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 12,84 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 4,31 mil. USD și alți creditori. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 141,18 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a rambursat 45,57 mil. USD din împrumuturile contractate anterior de la FMI. Băncile licențiate au efectuat

trageri nete în sumă de 45,07 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 64,06 mil. USD.

Angajamentele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 244,76 mil. USD pe parcursul anului 2021, dinamică determinată de reinvestirea profiturilor în sumă de 123,05 mil. USD, de creșterea netă a participațiilor la capital și a acțiunilor în posesia nerezidenților cu 100,46 mil. USD, precum și de trageri nete de împrumuturi de la investitorii direcți din străinătate în sumă de 21,25 mil. USD. Majorarea pasivelor, pe parcursul anului 2021, a fost favorizată și de alocarea de *drepturi speciale de tragere,* în valoare de 234,48 mil. USD (în trimestrul III 2021), de către Fondul Monetar Internațional în vederea combaterii crizei economice globale.

Diminuarea netă a ***activelor*** a fost determinată de scăderea cu 625,65 mil. USD a activelor sub formă de *numerar și depozite* (din care activele *altor sectoare* s-au redus cu 834,16 mil. USD, în timp ce activele băncilor licențiate s-au majorat cu 208,51 mil. USD). Concomitent, au crescut *activele oficiale de rezervă* ale BNM cu 205,78 mil. USD.

Partenerii comerciali nerezidenți au efectuat achitări nete în valoare de 49,77 mil. USD la *creditele comerciale și avansurile* acordate lor anterior de către rezidenții moldoveni. În același timp, au crescut activele externe ale rezidenților sub formă de *împrumuturi* – cu 15,80 mil. USD, iar activele externe ale rezidenților sub formă de *investiții directe* în străinătate - cu 5,88 mil. USD.

Poziția investiţională internaţională (PII) a Republicii Moldova, la 31.12.2021, a constituit -5 660,97 mil. USD (sau 41,4 la sută relativ la PIB), soldul net debitor aprofundându-se față de sfârşitul anului 2020 cu 4,3 la sută. Poziția activelor financiare externe a însumat 6 266,44 mil. USD, în creștere cu 7,1 la sută de la începutul anului, iar a pasivelor - 11 927,41 mil. USD, majorându-se cu 5,7 la sută.

Din punctul de vedere al structurii PII pe categorii funcționale, majorarea poziției ***activelor*** financiare externe pe parcursul anului 2021 a fost determinată de creșterea cu 17,4 la sută a activelor sub formă de *alte investiții* și cu 3,1 la sută a soldului *activelor de rezervă*. Concomitent, activele sub formă de *investiții de portofoliu* și *derivatele financiare* s-au diminuat cu 44,9 la sută, iar cele sub formă de *investiții directe* s-au majorat cu 1,5 la sută. Poziția *activelor oficiale de rezervă* s-a majorat (+3,1 la sută) și a constituit 3 901,88 mil. USD la 31.12.2021, ceea ce corespunde tuturor criteriilor de suficiență: (i) acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,9 luni de import efectiv); (ii) acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 142,2 la sută); (iii) acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 83,3 la sută) etc.

Evoluția poziției ***pasivelor*** a fost determinată de creșterea cu 9,2 la sută a angajamentelor sub formă de *alte investiții* și cu 1,1 la sută celor sub formă de *investiții directe*. Poziția angajamentelor sub formă de alte investiții s-a majorat în special pe seama creșterii de 13,9 la sută, înregistrate la *creditele comerciale și avansurile* altor sectoare, precum și de majorarea, de 2,3 ori a poziției *drepturilor speciale de tragere,* datorită fluxului din balanța de plăți (+234,48 mil. USD), care reprezintă alocările de DST de către FMI drept suport în combaterea crizei economice globale.

Poziția angajamentelor sub formă de *investiții directe* s-a majorat cu 1,1 la sută de la începutul anului 2021. Poziția investițiilor directe în capitalul propriu a totalizat 2 884,85 mil. USD (+2,6 la sută comparativ cu 31.12.2020), iar al instrumentelor de natura datoriei - 1 915,88 mil. USD
(-1,0 la sută). În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din ţările UE-27 (fără Marea Britanie) le-a revenit ponderea majoritară de 85,9 la sută, cei din

CSI au deţinut o pondere de 0,8 la sută din totalul capitalului propriu acumulat, iar cei proveniți din alte ţări – de 13,3 la sută.

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat pe parcursul anului 2021, cu 6,8 la sută și a totalizat 9 013,73 mil. USD la 31.12.2021, ceea ce constituie 65,9 raportat la PIB (-7,3 p.p. față de 31.12.2020).

Datoria externă publică a reprezentat 30,3 la sută din totalul datoriei externe și s-a majorat cu 12,4 la sută de la începutul anului. Conform situației din 31.12.2021, principalul creditor al statului este Fondul Monetar Internațional cu 33,4 la sută din totalul datoriei publice, urmat de Grupul Băncii Mondiale cu o pondere de 29,8 la sută și Banca Europeană de Investiții cu 15,5 la sută. *Datoria externă privată* a reprezentat 69,7 la sută din totalul datoriei externe, majorându-se cu 4,6 la sută față de 31.12.2020.

Cea mai mare parte a soldului datoriei externe brute îi revine datoriei *pe termen lung* (69,6 la sută), care a constituit 6 269,54 mil. USD la 31.12.2021, majorându-se cu 4,3 la sută de la începutul anului 2021. Datoria externă *pe termen scurt* a crescut cu 13,1 la sută pe parcursul anului 2021 și a constituit 2 744,19 mil. USD la 31.12.2021.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web a BNM:

Conturile internaționale ale Republicii Moldova în anul 2021 (date trimestriale provizorii) [1]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

Balanța de plăți (MBP6) [2]

Poziția investițională internațională (MBP6) [3]

Datoria externă brută (MBP6) [4]

Vezi și

Tag-uri
Balanţa de Plăţi [5]
Datoria Externă [6]
Poziţia Investiţională Internaţională [7]
statistica [8]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/evolutia-conturilor-internationale-ale-republicii-moldova-anul-2021-date-trimestriale

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/conturile-internationale-ale-republicii-moldova-anul-2021-date-trimestriale-provizorii [2] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [3] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [4]

https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Balanţa de Plăţi [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Datoria Externă [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=statistica